Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciurĭ:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik*, *J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*
Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifa şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 106. Braşov, Vinerĭ-Sâmbătă, 13 (25) Mai 1895.

Semne de capitulare.

Braşov, 12 Mai v. 1895

După ultima votare din camera magnaţilor asupra celor două proiecte politice bisericescĭ, privitóre la liberul eserciţiu religionar şi la recepţiunea Evreilor, situaţiunea pare a fi devenit şi mai încurcată, de cum a fost.

Scim, că în fond ambele proiecte au fost respinse de camera magnaţilor şi la desbaterea din urmă, de óre-ce s'au eliminat din amêndouĕ tocmai părţile esenţiale, pentru carĭ au fost făcute proiectele şi fără de carĭ acestea nu mai pot avé valórea intenţionată. Din proiectul liberului eserciţiu religionar s'a eliminat neconfesionalitatea, ér din al recepţiunei s'a omis paragraful, care permitea trecerea dela creştinism la judaism şi vice-versa. Prin omiterea acésta ambele proiecte şi-au perdut tótă valórea şi situaţiunea a rĕmas apróp aceeaşĭ, ca şi după prima desbatere din camera magnaţilor.

Ce era de făcut acum? Cabinetul Banffy a luat în programa sa angagiamentul, că faţă cu proiectele politice-bisericescĭ va păstra integritatea principiilor. Dér cum le va păstra, când de vre-o doi anĭ decurge lupta între cele două camere fără nicĭ un resultat şi tóte stăruinţele în privinţa acésta au rĕmas zadarnice?

In faţa acestei situaţiunĭ, se vede, guvernul s'a hotărît acum sĕ mai lase ceva din „liberalism" şi sĕ accepteze măcar în parte modificările făcute de camera magnaţilor, cu care s'a convins, că n'o póte scóte altfel la cale. In şedinţa de alaltă erĭ a comisiunei pentru instrucţiunea publică, ministrul Wlassics a făcut o propunere, pe care comisia a şi primit'o şi care în fond nu este altceva, decât o formală capitulare a guvernului. Propunerea lui Wlassics este, ca proiectul privitor la recepţiunea Evreilor sĕ se primescă de-ocamdată aşa, cum a fost stilisat de camera magnaţilor, adecă cu eliminarea §-lui 2, în care se admite trecerea dela creştinism la judaism.

In schimb însĕ, disposiţiunile acestui paragraf sĕ se adaugă, ca parte întregitóre, la proiectul privitor la liberul eserciţiu religionar, dér fără de-a se face amintire specială de religiunea israelită, ci sĕ se ḑică numai, că: disposiţiunile §-lui 58 al legei din 1868, privitóre la trecerne religionare, se estind asupra tuturor religiunilor recunoscute în lege.

Acésta este propunerea făcută de ministrul Wlassics, prin care guvernul speră a eşi măcar încât-va din impasul, în care a fost adus.

Modalitatea acésta însĕ nu este nicĭ pe departe de natură, de-a linişti spiritele şi de-a curma îndelungata luptă, ce de atâta timp ţine în agitaţiune tóte păturile societăţii.

Mai întâi de tóte, camera deputaţilor, care la timpul sĕu va avé sĕ se pronunţe asupra acestei propunerĭ, cu greu se va puté hotărî, ca sĕ o primescă. Partida kossuthistă mai ales, care până aci cu atâta zel a sprijinit politica bisericéscă a guvernului, va privi în acéstă propunere o capitulare formală, o jignire a „liberalismului" şi o ştirbire a autorităţii camerei deputaţilor. Aicĭ va avé aşa-déră guvernul sĕ întîmpine nouĕ greutăţĭ, pe carĭ de pe acum 'i le preḑic foile kossuthiste şi de carĭ până aci a fost scutit.

Sĕ admitem însĕ, că propunerea făcută de Wlassics ar fi primită de camera deputaţilor; ce se va întêmpla însĕ atuncĭ cu proiectul liberului eserciţiu religionar? Ce garanţii póte sĕ dea guvernul şi partida sa, că camera magnaţilor, care de repeţite-orĭ a eliminat cele mai esenţiale părţĭ din acest proiect, se va puté hotărî sĕ-l voteze acum, după ce se va adauge la el şi disposiţiunile privitóre la judaism, pe carĭ aceeaşĭ cameră le-a respins până aci cu o majoritate, putem ḑice, însĕmnată?

E evident, că aicĭ avem de-a face cu o apucătură, prin care guvernul crede a-şĭ puté masca capitularea, la care se arată a fi hotărît. Crede, póte, că pe calea acésta va puté face sĕ reuşéscă cu proiectul privitor la recepţiunea Evreilor, ér cât pentru adausul, ce a promis că-l va face, în schimb, la proiectul liberului eserciţiu religionar, se va scăpa pe altă cale de el.

Apucătura e şirétă, dér nu sunt nicĭ de cum semne de a puté ajunge la resultat cu ea. Acésta, se vede, o simte şi cabinetul Banffy, care, după cum se asigură, e hotărît a nu mai suleva acéstă cestiune în sesiunea actuală a dietei, ci o va amâna până la tómnă, de nu cumva şi mai târḑiu.

La tótă întêmplarea, încăpăţînarea celor cu „liberalismul" pe căciulă are sĕ coste încă jertfe marĭ, ér pe cabinetul Banffy, care faţă cu aceste proiecte se arată hotărît a mai lăsa din „integritatea principiilor", ce şi-a inscris'o în programă, póte sĕ-l coste chiar perderea portofoliului, décă nu şi alte complicaţiunĭ desastruóse pentru partida „liberală".

Neîntrecută antitesă.

D-l Vasile *Mangra* publică în „Tribuna" de Marţĭ o epistolă deschisă cu data 16 Mai 1895. Ea e adresată fişpanului din Arad, Fabian Laszlo, ca rĕspuns la o scrisóre secretă a acestuia dela 8 Ianuarie 1895, prin care îl avertiséză pe d-l Mangra, ca pe unul, care a luat parte la adunarea română din 28 Noemvre a. tr., ca sĕ aibă în vedere cunoscutele ordine ale ministrului de interne, prin carĭ s'a interḑis activitatea partidului naţional român, şi se ameninţă cu pedépsă cei ce vor lua parte la întrunirĭ cu astfel de direcţiune.

Scim, că asemenĭ scrisorĭ au primit mai mulţĭ dintre convocătorii adunării din Noemvre. D-l Mangra ne spune, că d-sa a refusat primirea scrisorii fişpanului, dér că acesta l'a constrîns cu puterea poliţiei sĕ iscălescă primirea, ér în rĕspunsul, ce i-l dă d-l Mangra acum în „Tribuna" lui Fabian Laszlo d-sa ḑice între altele:

„....*eu am privit şi privesc ordinaţiunile ministeriale amintite mai sus**) **ca neesistente.**

„....în consecuenţă.... mĕ declar tot astfel şi cu privire la scrisórea Ilustrităţii Tale, care mi-ai adresat'o în formă oficială....

„....*Departe de-a fi intimidat şi terorisat* prin comunicatul Ilustrităţii Tale, eu voiu urma constant direcţiunea politică a partidului naţional român, definită în programul sĕu, şi, după puterile mele, voiu lua totdéuna parte activă în adunările sale".

„Tribuna" face cas mare din acéstă epistolă deschisă, prin care „neînfricatul şi neîntrecutul luptător naţional" rĕspunde fişpanului abia acuma, *patru lunĭ şi jumĕtate* după ce a luat în primire „scrisórea secretă".

Acelaşĭ d. Vasile *Mangra* însĕ étă ce scriea în „Tribuna", cu subscrierea sa, 14 ḑile înainte de ce i-a adresat fişpanul din Arad acea scrisóre „în mod oficial".

„Acum décă pentru resóne legale şi constituţionale **nu ne putem opune ordinaţiunii ministeriale** în ceea ce privesce sistarea activităţii comitetului central, **ne-am** puté óre opune în ceea ce atinge interḑicerea activităţii representanţei partidului naţional?

„Guvernul maghiar, care prin ordinaţiunea ministrului de interne are de scop, ca sĕ suprime mişcarea nóstră naţională, *dér nu se va face ridicul şi absurd*, ca de-o parte sĕ sisteze activitatea organului esecutiv, a comitetului central, ér de altă parte sĕ permită a-şĭ continua mai departe activitatea sa organul administrativ al partidului (sic!) adecă representanţa alegĕtorilor...

„....Am cedat déră numai forţii, când n'am convocat conferenţa delegaţilor...."
(„Tribuna" nr. 265 dela 13 (25) Dec. 1894.)

Inainte cu cincĭ lunĭ d-l V. *Mangra*, în faţa învinuirei de a se fi pus pe basa ordinului ministerial din cestiune, declara categoric în „Tribuna", că din „resóne legale şi constituţionale *nu ne putem opune*" acelui ordin şi că prin urmare a „*cedat forţei*" atribuite acelui ordin, ér acuma d-l Mangra afirmă tot în „Tribuna" şi tot aşa de categoric, că dênsul *a privit* şi privesce acel ordin ministerial ca *neesistent.*

Étă în adevĕr o neîntrecută antitesă a neînfricatului luptător.

*) Ordinul ministrului de interne dela 16 Iunie 1894 nr. 321 şi dela 7 Decemvre 1894.

„Programul Românilor moderaţĭ". Sub titlul acesta „*Keleti Értesitö*" publică o scire, ce i-se trimite din Sibiiu, în care se ḑice, că Românii moderaţĭ, carĭ se află în Sibiiu din incidentul şedinţelor Consistoriului(?) s'au consultat asupra atitudinei lor viitóre; nu au luat hotărîrĭ, dér e probabil, că continuându-şĭ consultările în Blaşiu, vor ajunge la o ast-fel de decisiune, care va face posibil, ca la marea adunare, ce se va ţiné în decursul verei, Românii moderaţĭ sĕ păşéscă în public cu *programul lor de sine stătător.* — Pasĕrea mălaiu viséză.

Intrarea în funcţiune a noului ministru de esterne. Contele Agenor *Goluchowski*, noul ministru de esterne, a primit Marţĭ pe funcţionarii dela ministeriul de esterne. Rĕspunḑênd la vorbirea şefului de secţiă *Pasetti*, contele *Goluchowski* şi-a esprimat înainte de tóte regretele pentru pierderea, ce a îndurat'o oficiul esternelor prin retragerea contelui Kalnoky; apoi a asigurat pe subalternii sĕi, că *va lucra pe deplin în spiritul antecesorului sĕu* şi că totdéuna va sci sĕ rĕsplătéscă binele cu bine. Vorbirea şi atitudinea lui Goluchowski au făcut cea mai bună impresiune. — Fóia rusésca „*Dirsevija Vjedomosti*" profeţesce susţinerea de cele mai bune raporturĭ între Austro-Ungaria şi Rusia, din faptul, că Goluchowski şi *Kapnist* (noul ambasador rusesc în Viena) au trăit tot-déuna în bună amiciţiă.

Vaticanul şi rĕspunsul lui Banffy. Organul Vaticanului, „*Osservatore Romano*", ḑice următórele despre rĕspunsul lui Banffy dat la interpelaţiile lui Helfy şi Ugron: „Din fapte se póte constata, că *ministeriul comun de esterne, a devenit ministeriul deosebit al guvernului maghiar*. Banffy — cum a accentuat însu-şĭ — a pus condiţiunĭ noului ministru de esterne. E fórte natural, că Banffy n'a avut, ce sĕ rĕspundă la interpelărĭ, fiind-că interpelatorii înşi-şĭ au constatat din faptele simple, că evenimentele estra-ordinare din urmă au fost cu desĕvêrşire góle şi ele au fost provocate numai ca sĕ se sfirşéscă prin faptele, carĭ îl absolvă pe Banffy de-a da esplicărĭ ţĕrii şi parlamentului. A mai rĕmas îndĕrĕt numai aceea, ca *dualismul*, înfiinţat prin Beust, *sĕ capete o nouă numire*, care ar corespunde mai bine faptelor; d. e. în locul cancelariei austro ungare sĕ se folosescă pe viitor numirea de *cancelariă maghiară-austro-maghiară.* Apoi este secretul viitorului, ca o cancelariă maghiară sĕ fiă *coordinată*, orĭ *superióră* cancelariei austriace...

Guvernul în retragere. Comisiunea de culte a parlamentului ungar a ţinut în 22 Mai o şedinţă sub presidenţia contelui Albin *Csaky*, în care s'a desbătut nunciul camerei magnaţilor referitor la cele două proiecte bisericescĭ. Ministrul *Wlassics* luând cuvêntul, a făcut propunerea, ca comisiunea *sĕ se alăture la textul primit de camera magnaţilor* privitor la proiectul *recepţiunei*, pe lângă adausul, ca *reciprocitatea* sĕ se ia, prin o disposiţiune, în proiectul despre liberul eserciţiu religionar. La desbaterea asupra proiectului acestuia, ministrul *Wlassics* a declarat, că guvernul se alătură la susţinerea paragrafilor 22, 23 şi 24 eliminaţĭ de camera magnaţilor. De-asemenea guvernul află de necesar a susţiné şi disposiţiunea cuprinsă în § 26.

Goluchowski şi România.

Oficiósa „*Polit. Corr.*" primesce din Bucurescĭ următórea depeşă:

„Numirea lui *Goluchowski*, ca ministru de esterne, a fost primită cu viuă satisfacţiune de cercurile, carĭ stau apróp de guvern. Pe timpul activităţii sale în Bucurescĭ, adese-orĭ între grele împrejurărĭ a sciut tot-déuna sĕ apere demnitatea şi vaḑa Austro-Ungariei, şi a sciut sĕ susţină raporturile bune dintre guvernele celor două state vecine. In deplină înţelegere cu Kalnoky, Galuchowski cu mare tact a sciu

să facă deosebire, în *cestiunea transilvană*, între sforţările politicei de partid de stradă a demagogilor şi a foilor lor — carî prin demonstraţiunî voiau să creeze tot felul de greutăţî guvernului din Bucuresci — şi între agitaţiunile, carî isvoriau din sînul corpurilor legiuitóre. Prin moderaţiunea sa, Goluchowski nu numai a făcut marî servicii intereselor Austro-Ungariei în România, ci a făcut posibil şi guvernului român, ca în interesul susţinerii bunelor relaţii şi a păcii interne faţă cu statul vecin, să ia, în aşa numita *cestiune transilvană*, mĕsurile necesare, fără de-a fi acestea atribuite presiunei esterne. In Bucuresci se aştéptă, că şi în noul sĕu post Goluchowski va sci să apere bunele raporturî dintre România şi Austro-Ungaria contra orî-cărei influenţe şoviniste".

Din rêndurile acestea ale oficiósei „*Pol. Corr.*" apare, ca şi când contele Goluchowski ar avé nevoiă de-o rectificare faţă cu Ungurii *în cestiunea română*, carî au fost atacat în delegaţiunî atitudinea lui Kalnoky în combinaţiune cu activitatea lui Goluchowski în Bucuresci. E bătător la ochî, că oficiósa „Pol. Corr". pune pe ministrul de esterne în rolul de spriginitor al guvernului român, atribuindu-i merite indirecte faţă de sufocarea *mişcării naţionale.* Descoperirea acésta e primită cu satisfacţiă de către pressa maghiară, mai ales, că „Pol. Corr." se consideră, ca organ al ministeriului de esterne, şi prin urmare comunicatul de mai sus, după tótă probabilitatea, ar corespunde intenţiunilor lui Goluchowski. Décă aşa este, atuncî rĕu şi-a ales numitul organ forma şi timpul în care a lăsat să i-se depeşeze din Bucuresci comunicatul din cestiune. Forma prea mirósă a scuză faţă de Ungurî, ér timpul pré dovedesce o grabă fără înţeles. Mai straniu decât tóte acestea însĕ pare a fi terminul „*agitaţiune*" cu care „Pol. Corr". califică mişcarea isvorîtă din sînul corpurilor legiuitóre române în „cestiunea transilvană", adecă ridicarea cestiunei Românilor asupriţî în Senatul şi Camera din Bucuresci. Peste tot ḑis, tendinţa depeşei lui „*Pol. Corr.*" este de-a justifica pe noul ministru de esterne faţă de politicianii din Pesta, şi acésta póte cu scopul, ca d-nii Berzeviczy, Falk, Tisza şi tótă haita şovinistă ungurescă, să se convertéscă la convingerî mai bune şi să priméscă, în delegaţiunî, cu căldură şi simpatiă pe contele Goluchowski.

Congresul naţional-bisericesc.

Sibiiu, 11 (23) Mai.

(Raport special al „Gaz. Trans.")

In *şedinţa a patra* a venit la ordinea ḑilei raportorul comisiei bisericescî.

Raportorul acestei comisiunî, dep. Ignatie Pop, a raportat asupra raportului Consistorului metropolitan, ca senat bisericesc. Acest raport cuprinde statistice referitóre la populaţiunea metropoliei, după eparchii, la protopopiate şi la numĕrul parochiilor, la seminarişti etc.

Raportul să ia la cunoscinţă, dér comisia constatând, că unele date statistice lipsesc, propune, şi congresul enunţă, ca conclus, ca Consistorul metropolitan să continue a stărui, ca consistórele eparchiale să inducă regulat datele statistice în rubricile statorite, conform concluselor congresuale anterióre.

Cu privire la tipărirea cărţilor bisericescî comisia propune, să se însărcineze consistorul metropolitan, ca conclusele referitóre la tipărirea cărţilor bisericescî să se ducă în îndeplinire. Dep. Vasile *Mangra*, fiind de principiul unităţii limbei bisericescî, face următórea contra-propunere:

De óre-ce conclusele congresuale anterióre, relative la tipărirea cărţilor bisericescî cu litere latine, s'au luat într'un timp, când nicăirî în bisericile ortodoxe române nu apăruseră tipăriturî de acest fel cu litere latine; astăḑî însă, când sântul Sinod al bisericei autocefale ortodoxe din regatul României a făcut o ediţie nouă cu litere latine, redactată şi corectată după tecstele originale, P. S. S. Chiriarchi ai bisericei ortodoxe române din Ungaria şi Transilvania sunt ruguţî a ţiné cont la editarea cărţilor bisericescî cu litere latine, de tecstul deja tipărit de sinodul bisericei autocefale din România.

Asupra acestor propunerî să nasce o discuţiune mai lungă, fiind cestiunea de interes deosebit.

Cu tipărirea cărţilor bisericescî lucrul stă aşa, că din cărţile tipărite cu litere cirile pe timpul lui Şaguna, unele carî sunt de cea mai mare trebuinţă nu se mai află, şi cu tóte că congresul deja la 1881 a decis tipărirea cărţilor bisericescî şi de atuncia încă a mai luat concluse referitóre la acésta, totu-şî nu s'a tipărit nicî o carte. Ast-fel acum vre-o şépte cărţî bisericescî nu se mai pot căpăta în întréga metropolie şi credincioşii să provĕd cu cărţî parte din România, parte scóse în tipar de tipografi străinî.

A fost decî fórte potrivită propunerea comisiunei, care a şi fost primită de congres după ce dep. Mangra, în decursul desbaterii, şi-a retras contra-propunerea făcută.

Credem, că suntem interpreţii dorinţei Românilor ortodoxi, cerênd, ca conclusele privitóre la tipărirea cărţilor bisericescî în adevĕr să se esecute.

După cestiunea acésta a urmat la ordinea ḑilei referada comisiei financiare asupra raportului Consistorului metropolitan, ca senat epitropesc, care la propunerea comisiei, după ce a fost cetit, s'a luat spre sciinţă.

Tot comisia financiară a mai referat asupra raportului special al Consistorului metropolitan despre paguba de 184 fl. 6 cr. causată din nebăgare de sémă de fostul cassar Ilie Măcelar din averea celor două eparchii.

Consistorul împrocesuând acésta pretensiune a câştigat procesul, şi suma este întabulată pe massa concursuală a decedatului. Congresul, în conformitate cu propunerea comisiei, decide, ca să se aştepte până când din altă parte să va cere licuidarea pretensiunilor întabulate.

Cu aceste şedinţa s'a încheiat, hotărîndu-să a-se ţiné procsima şedinţă Venerî diminéţa.

După şedinţă deputaţii congresualî s'au întrunit în o conferenţă secretă a cărei obiect a fost cestiunea verificării deputaţilor ereticî, carî au votat contra bisericii, Iosif *Gall* şi *Beles*. Şi mirare, că aceştia şi-au aflat apĕrătorî între deputaţî, pe d-nii Partenie *Cosma*, archimandritul *Puşcariu* şi alţii, dér în urma vorbirilor şi motivelor aduse de d-nii Vasile *Mangra* şi cu deosebire de Georgiu *Popa* dela Arad, conferenţa a decis ca *verificarea să o ţină în suspens*, şi causa să se înainteze Sinodului episcopesc.

Procesul lui Dordea.

Sibiiu, 23 Maiŭ.

(Raport special al „Gaz. Trans.")

In fine, după multă forţare şi întortochiare a legei, şoviniştii maghiarî şi-au mai săturat odată inima lacomă de jertfe românescî. Bravul ţĕran român *Dordea* din Bungard, pentru curajul, ce l'a avut, de-a esprima simpatia şi stima, ce nutresce poporul român dela sate faţă de toţî, carî luptă pentru limba şi legea străbună a lui, a trebuit să stea astăḑî în faţa justiţie maghiare, să-şî dea sémă pentru „temeritatea" de-a esprima în public alipirea poporului român faţă de cei ce luptă pentru idealele românismului. A trebuit, în fine, acest vrednic Român, să audă şi verdictul condamnator pentru iubirea lui faţă de naţiunea română.

Pentru ca să vadă publicul cel mare, cum se servesce justiţia la noi faţă cu Românii, póte servi în de-ajuns procesul de ierî al d-lui Dordea.

După-ce acusatul a fost tras în cercetare şi supus la interogator din partea judelui de instrucţiă dela tribunalul din Sibiiu, după ce tribunalul, prin hotărîrea sa de sub Nr. 3923/894, a recunoscut nevinovăţia acusatului şi neviolarea legilor statului, şoviniştii, avidî de rĕsbunare, nu s'au mulţumit cu acéstă hotărîre dréptă, ci urmând instinctului lor de rĕsbunare, a dus causa la tabla din Cluşiu, care apoi, ca să dovedéscă adevĕratul sĕu sentiment patriotic maghiar faţă de un „Valah", ce „îndrăsnesce" a manifesta alipirea ţĕrănimei române faţă de luptătorii sĕi, a hotărît tragerea în judecată a acestui român brav.

Tribunalul din Sibiiu a fost decî necesitat a statori, pentru ḑiua de 22 Maiu n. c., pertractare finală în acéstă causă, care a decurs în următorul mod:

Preşedinte: Phleps; judî votantî: Ban şi Wiedorn, ér ca notar a funcţionat Anceanu.

Preşedintele la órele 9 şi 30 minute dă cetire actului de acusaţiune al procurorului; spune, că obiectul acusaţiunei este vorbirea, ce acusatul a ţinut'o la gara din Sibiiu, cu ocasia sosirei d-lui Septimiu Albini dela temniţa din Seghedin. Cetesce apoi vorbirea incriminată, care este următórea:

„Prea stimate D-le! Din popor român te-ai născut, românesce ai crescut, pentru limba poporului român ai luptat şi suferit şi în numele poporului român te bineventez, urându-'ţî mulţî anî".

Preşedintele: întrébă pe acusat, décă recunósce, că el a ţinut acéstă vorbire?

Acusatul: rĕspunde, că da, recunósce.

Preşedintele: Sciut'ai, că pentru ce delict a fost d-l Sept. Albini condamnat şi a trebuit să sufere temniţa, dela care se reîntorcea acasă?

Acusatul: In cei 10 anî din urmă au fost atâtea procese de presă intentate gazetarilor românî, încât numai procurorii guvernului pot avé cunoscinţă esactă despre ele. Acusatul însă n'a avut cunoscinţă despre delictul, pentru care a suferit temniţă d-l Albini. De altă parte acusatul a fost timp îndelungat bolnav de reumatism şi frigurî, în care timp n'a putut ceti ḑiare, ci numai fórte rar îi cădea în mână câte-o foiă, ce i-o împrumuta une-orî câte-un pretin. Chiar pe timpul sosirei lui Albini, acusatul suferea fórte mult de aceste bóle.

Preşedintele: Décă D-ta n'ai cetit ḑiare, cum ai sciut, că în ḑiua aceea sosesce d-l Albini dela Seghedin?

Acusatul: S'a întêmplat, că chiar în ḑiua aceea am venit la Sibiiu la medic. Am vĕḑut aicî, că lume multă grăbea spre gară; informându-mă despre ţinta, pentru care atâta public pornise spre gară, m'am dus şi eu într'acolo, ca privitor, şi tot deodată şi ca unul, care simpatisez cu lupta, ce o susţin ḑiariştii noştri contra nedreptăţilor, ce se fac poporului român.

Preşedintele: Cunoscut'ai D-ta pe d-l Albini; ai stat în legătură de amiciţiă cu dênsul?

Acusatul: In legătură strînsă de amiciţiă n'am stat, dér fiind eu membru la reuniunea agricolă, am convenit adesea cu d-sa! De-altmintrelea amiciţiă intimă între un ţĕran şi un domn nicî nu prea póte avé loc!

Preşedintele: Décă d-ta n'ai sciut delictul, pentru care a fost pedepsit d-l Albini, şi n'ai fost pregătit cu bineventarea din cestiune de mai înainte, atuncî cum se póte, că totuşî te-ai dus în fruntea mulţimei şi ai ţinut vorbirea, pentru care eştî acusat?

Acusatul: Acésta s'a întêmplat ast-fel, că eu, după cum v'am mai spus, eram atuncî bolnav de reumatism la mâna stângă, suferind din causa acésta marî durerî. Pentru-ca în îndesuéla aceea nu cumva să mă atingă cine-va la mână şi să-mî causeze durerî sfâşietóre, m'am dus printre public în fruntea mulţimei, unde eram mai puţin espus pericului de-a fi atins la mână. Intr'aceea sosesce d-l Albini, şi mulţimea de ţĕranî din 'napoia mea striga: „Să vorbéscă Dordea!" „Să auḑim pe Dordea!" Eu atuncî, ca să satisfac dorinţei publicului, m'am îndreptat spre d-l Albini şi am ţinut scurta bineventare, pentru care m'aţî tras la judecată.

Preşedintele: Cât timp a ţinut vorbirea d-tale?

Acusatul: Cam vre-o 40 de secunde!

Preşedintele: Martorul Brenner spune, că vorbirea d-tale a durat 4—5 minute.

Acusatul: Acésta nu e adevĕrat!

Preşedintele chiamă pe martorul Brenner şi-l provócă să espună, ce a auḑit vorbind Dordea, şi cât a ţinut vorbirea lui?

Martorul *Brenner* declară, că el nu-şî aduce aminte, ce a vorbit Dordea; de altmintrelea el a fost şi departe de dênsul şi nu l'a putut bine înţelege; vorbirea lui n'a putut ţiné mai mult ca 4—5 minute. Martorul mai spune, că au fost adunaţî acolo cam 200 de persóne. Alt-ceva nu scie.

Procurorul atuncî se îndréptă către Brenner şi voesce să stórcă unele fasiunî dela Brenner; dér acesta rĕspunde hotărît la tóte, că nu scie, nu-şî aduce aminte.

Preşedintele învită acum pe procuror să-şî ţină vorbirea de acusaţiune.

Procurorul se ridică de pe scaun, cu o faţă palidă, în care se reoglinda o consciinţă îngreunată şi torturată, ér din timbrul sĕu şi vorbirea dênsului se vedea curat, că se luptă contra convingerei celei mai bune.

El afirmă, că acusatul e vinovat de delictul agitaţiunei şi lăudărei unei fapte punibile, că el (acusatul) a fost consciu, când a ţinut vorbirea despre delictul, ce-l comite prin acésta; că e o imposibilitate a crede, că acusatul n'a avut cunoscinţă perfectă despre delictul d-lui Albini; mai departe, că din însu-şî spiritul vorbirei dênsului se póte conchide nedubios, că intenţiunea acusatului a fost agitaţiunea contrastatului şi lăudarea delictului comis de d-l Albini. Constată, că pentru acusat nu sunt împrejurărî agravatóre, ci numai atenuante, şi anume: că acesta n'a mai fost pedepsit şi a dus o viéţă până acum nepătată. In fine cere, ca tribunalul să condamne pe acusat pe basa § 174 din codicele penal.

După acésta presidentul învită pe acusat să-şî ţină vorbirea de apĕrare.

Acusatul *Dordea*, într'un discurs plin de cele mai frumóse sentimente românescî*), arată durerile şi suferinţele poporului român, arată, cât de mult ţine acest popor la limba şi legea sa, cât de strînse sunt legăturile dintre popor şi cărturarii sĕi şi cât de devotat este ţĕranul nostru pentru acei bărbatî eşiţî din sînul sĕu, carî luptă pentru recâştigarea drepturilor naţionale ale poporului român. Acestui devotament a voit acusatul să dea espresiune în cuvêntarea incriminată. Dordea îşî termină cuvêntarea cu declaraţiunea, că „*pe ţĕranul român nu-l vor despărţi de luptătorii sĕi nicî zidurile temniţelor!*"

După acésta presidentul dete cuvêntul d-lui apĕrător Dr. *Amos* **Frâncu.** Abia a rostit d-l Frâncu primul cuvênt din vorbirea sa, şi étă că presidentul, — îngrijat, se vede, de cele ce au să urmeze — îl şi avertiséză pe d-l apĕrător să vorbéscă strict la obiect. Apĕrătorul respinge însă cu energiă acest avertisment, declarând, că pe cât timp încă nicî n'a vorbit, nu póte primi să fiă chiămat la ordine.

După acésta advocatul *Dr. Frâncu* îşî rostì cuvêntul de apĕrare, în care cu o elocenţă şi oratoriă propriă vorbitorului, arătă colosalele nedreptăţî, ce 'i se fac poporului român, precum şi stupidităţile pretensiunilor maghiare.**)

După discursul puternic şi mişcător al d-lui Frâncu, tribunalul se retrage şi după o chibzuire de vre-o 20 minute, presidentul enunţă verdictul, prin care *Dordea se declară vinovat pentru delictul de agitare*, comisa prin lăudarea crimei prevĕḑute în § 174 al codicelui penal, şi pe basa acestui § se **condamnă la 100 fl. pedépsă,** séu în cas de neplătire la 10 ḑile închisóre.

Procurorul nu se mulţumesce cu pedépsa dictată şi însinuă apelaţiune; acusatul de-asemenea însinuă apelaţiune.

*) In numĕrul de mâne vom reproduce întreg acest discurs. — *Red.*

**) Intr'unul din numerii viitorî vom publica acest discurs. — *Red.*

Cu acésta s'a terminat şi pertractarea acésta, care a dat şoviniştilor lacomî o nouă jertfă.

Raportorul.

SCIRILE ḌILEI.

12 (24) Mai.

Un protopop român „decorat“. La timpul sĕu am fost amintit, că protopopul român gr. cat. *Ioan Gyenge* din *Sĕcel*, comitatul Maramureşului, a fost decorat cu *crucea de aur pentru merite.* Ne-am pus atuncî întrebarea, că óre pentru ce fel de „merite“ a fost decorat numitul protopop, de-órece nu se scie şi nu s'a audit nicî când, ca Ioan Gyenge sĕ se fi distins prin zelul de-a lucra spre binele naţiunei sale. Acuma însĕ ḍiarele jidano-maghiare din Budapesta ne dau lămurirî speciale asupra „meritelor“ acestui protopop român, pentru carî el a fost decorat. In 29 l. c. adecă fişpanul Maramureşului, br. Erwin Rosner, a mers în persónă la Sĕcel pentru de-a pune decoraţiunea pe pieptul lui Gyenge. Cu acéstă ocasiune fişpanul aminti *meritele „patriotice“* ale decoratului, accentuând mai ales *alipirea nestrĕmutată a protopopului român la ideia de stat maghiar.* La acestea „păstorul“ român mulţămi fişpanului cu lacrimî în ochî pentru distincţiune. *„Budapesti Hirlap“* scie sĕ spună, că la acéstă sĕrbare a ideii de stat maghiar a fost de faţă şi preoţimea în fruntea unui mare numĕr de popor, şi că vorbirea protopopului ţinută *în limba maghiară*, a tălmăcit'o poporului Vicarul Maramureşului, *Tit Bud.* Séra s'a dat un banchet, la care au participat 150 persóne, cu care ocasia protonotarul comitatului, a salutat în cuvinte călduróse pe *patrioticul* protopop. — Trist sĕmn al timpului, dér mai trist e, când sĕrmanul nostru popor e dus cu duimul la sĕrbarea orgielor ideii de stat maghiar. Părintele protopop póte durmi în pace pe laurii meritelor sale *patriotice.*

—o—

Banii lui Iuda. Ministrul ungurese de culte şi instrucţiune publică a dăruit câte 50 fl. v. a., la 300 învĕţătorî, carî şi-au câştigat merite *pentru învĕţarea limbei maghiare.* — Am dori sĕ scim, carî dintre dascălii românî s'au împărtăşit de aceştî banî ai lui Iuda.

—o—

Szeless pe picior liber. *„Budapesti Hirlap“* aduce scirea, că atentatorul Szelles şi revoluţionarul *Aulich* au fost puşî pe picior liber. Fóia unguréscă ḍice, că acésta se póte mulţumi numai ministrului frances de justiţiă *Trarieux*, care cedând rugărei lui *Pazmandy*, a dat ordin, ca deţinuţii sĕ fiă puşî pe picior liber. Pazmandy a telegrafat ministrului frances, că estradarea lui Szeless nu ar pute fi motivată, de-órece atentatul sĕvêrşit de el contra statuei lui Hentzi a fost numai o demonstraţiă politică.

—o—

Delegaţiunea ungară şi-a ales de preşedinte pe contele A n d r a s s y Aladár, ér de vice-preşedinte pe Coloman S z é l l.

—o—

Oraşul Sebeş în flacărî. Din *Sas-Sebeş* li-se telegrafiază foilor ungurescî, că un mare incendiu a isbucnit alaltăerî acolo, şi că o stradă întrégă a fost învĕlită de flacărî în scurt timp. Focul era alimentat de un vênt mare, causând pagube imense poporaţiunei române şi săsescî a oraşului.

—o—

Francisc de Suppè, renumitul componist, a murit alaltăerî în Viena, în etate de 75 anî. El începù a compune piese musicale deja în etate de 15 anî. Intre compoşiţiile lui mai renumite sunt operetele şi oratoriele. Suppè are meritul deosebit, că a creat în teatrele din Viena orchestre bune.

—o—

Tolstoj bolnav. Din Moscva se telegrafiază, că contele Leo T o l s t o j este greu bolnav.

—o—

Mare catastrofă pe un vapor. O telegramă din *Manila* aduce scirea, că vaporul *„Gravina“*, proprietatea unei firme englesă-spaniole, a suferit naufragiu în urma unui ciclon uriaş. *167 persóne*, între carî 4 ofiţerî şi trei misionarî dominicanî, *s'au înecat.* Numai 2 persóne au putut fi mântuite. Vaporul cufundat făcea servicii pentru insulele philipine.

—o—

Concert. Musica orăşenéscă va concerta mâne (Sâmbătă) séra în otelul „la pomul verde“.

Adunarea generală a comitatului Făgăraş, care — după cum ni-se scrie din Făgăraş — a fost convocată pe 30 Maiu, în urma unei nouĕ disposiţiunî a fişpanului se va ţiné *în 28 Maiu (Marţî)*, şi anume *din causa Rosaliilor jidovescî.* De-órece însĕ în adunarea acésta se vor face mai multe alegerî ca acelea de *protopretor, pretor şi controlor*, şi e de temut, că marii politicianî dela cârma comitatului, aliaţî cu Jidovii, se vor încerca sĕ voteze *încredere guvernului Banffy*, sunt rugaţî membrii românî din congregaţiune *sĕ ia cu toţii parte la adunare.* Ar fi o ruşine pentru noi, décă după renumita adresă, ar veni şi un vot de încredere celui mai urgisit duşman al Românilor, dintr'un comitat, unde Românii sunt în maioritate.

Un membru.

Miniştri austriacî.

Din incidentul s^himbului în ministerul de esterne nu va fi neinteresant a reaminti pe bărbaţii, carî de pe timpul domniei Mariei Teresia încóce au îmbrăcat demnitatea unui ministru de esterne austriac, ér dela 1867, de ministru de esterne comun. Aceştia sunt următorii: *Kaunitz* 1753—1794; *Thugut* 1794—1804; *Cobenzl* 1804—1806; *Stadion* 1806—1809; *Metternich* 1809—1848; *Schwarzenberg* 1848—1852; *Buol-Schauenstein* 1852—1859; *Rechberg* 1859—1866; *Mensdorff* 1866; *Beust* 1866—1871; *Andrássy* 1871—1879 *Haymerle* 1879—1881; *Kálnoky* 1881—1895.

Contele Kalnoky decî a fost ministru de esterne 14 anî, decât care au funcţionat timp mai îndelungat numai Kaunitz, care sub Maria Teresia a fost ministru de esterne 40 de anî, şi Metternich, care până la 1848 a ocupat acest post timp de 39 de anî.

Dintre foştii ministrii austriacî, contele *Taaffe* încă a fost ministru timp de 14 anî, dér el a fost ministru încă deja la 1867 şi la 1870. In a treia periódă a serviciului sĕu, Taaffe a vĕḍut eşind din cabinetul sĕu 22 de ministri.

Cel mai vechiu ministru austriac, care încă servesce, este ministrul de agricultură contele Iuliu *Falkenhayn*, care mai întâiu a intrat în cabinetul Taaffe la 1879 şi de atuncî a funcţionat tot ca ministru până acum, în cabinetul Windischgrätz. Contele *Welsersheimb* funcţionéză din 1880, marchisul *Bacquehem* din 1886 şi contele *Schönborn* din 1888.

Academia Română.

(Fine.)

XII) *Premiul Statului Eliade-Rădulescu*, de 5.000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1898 celei mai bune lucrărî scrise în limba română asupra următorului subiect: „Consideraţiunî istorice şi geografice asupra Basarabiei înainte de 1812, cu deosebită privire asupra Hotinului, regiunii centrale şi Bugiagului“. XIII) *Premiul G. San-Marin*, în sumă de 2.000 lei, dimpreună cu procentele acestui fond până la acordarea premiului, se va decerne în sesiunea generală din 1898 celei bune lucrărî scrise în limba română asupra următorului subiect: „Consideraţiunî asupra comerciului României cu ţĕrile străine atât la Orient, cât şi la Occident, începĕnd cu secolul XVI până la anul 1860.“ Terminul presentării manuscriptelor la concurs va fi la 1 Septemvre 1897. XIV) *Premiul Princesa Alina Ştirbei* se va da în sesiunea generală din 1898 pentru cea mai bună: „Carte de lectură pentru scolile secundare.“ Premiul este de 8.500 Lei, în care sumă se cuprinde premiul autorului şi cheltuelile de tipărirea scrierii (de minimum 30 cóle de tipar garmond) de 1.000 esemplare, din carî 800 ale autorului şi 200 ale Academiei. Terminul presentării manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septemvre 1897. XV) *Premiul Alexandru Bodescu*, de 1.500 lei, se va decerne în sesiunea generală din 1899 celei mai bune lucrărî scrise în limba română asupra următorului subiect: „Cercetărî istorice asupra oraşelor Chilia şi Cetatea-Albă.“ Terminul presentării manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septemvre 1898. XVI) *Premiul Neuschotz*, de 2.000 lei, dimpreună cu procentele acestui fond până la acordarea premiului, se va decerne în sesiunea generală din 1899 cele mai bune lucrărî scrise în limba română asupra următorului subiect: „Compendiu istoric asupra desvoltării industriale la Românî până în 1875.“ Terminul presentării manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septemvre 1898. XVII) *Premiul Statului Lazăr*, de 5.000 lei, se va decerne, în sesiunea generală din anul 1899, celei mai bune lucrărî în limba română asupra următorului subiect: „Studiul hidrografic complet al unuia din următórele rîurî: Jiul, Oltul, Argeşul, Ialomiţa, Siretul.“ Terminul presentării manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septemvre 1898. XVIII) *Premiul Statului Eliade-Rădulescu*, de 5.000 lei, se va decerne în sesiunea generală din 1900 celei mai bune lucrărî scrise în limba română asupra următorului subiect: „Istoria Românilor în timpul Domniilor Regulamentare.“ Terminul presentării manuscriptelor la concurs va fi până 1 Septemvre 1899. XIX) *Premiul Princesa Alina Ştirbei* se va da în sesiunea generală din 1902 pentru cea mai bună scriere despre: „Principiile morale şi creştinescî, de carî trebue sĕ se conducă părinţii în educaţiunea copiilor lor. Premiul este de 8 500 Lei, în care sumă se cuprinde premiul autorului şi cheltuelile de tipărirea scrierii (de minimum 30 cóle de tipar garmond) în 1000 esemplare, din carî 800 ale autorului şi 200 ale Academiei. Terminul presentării manuscriptelor la concurs va fi până la 1 Septemvre 1901. XX) *Premiul Princesa Alina Ştirbei* se va da în sesiunea generală din anul 1906 pentru cea mai bună scriere despre: „Istoria României dela fundarea Daciei până la finele secolului present, pentru usul şi întărirea simţemintelor patriotice ale tuturor cetăţenilor“. Premiul este de 8500 lei, în care sumă se cuprinde premiul autorului şi cheltuelile de tipărirea scrierii (de minimum 30 cóle de tipar garmond), în 1000 esemplare, din carî 800 ale autorului şi 200 ale Academiei. Terminul presentării manuscriptelor la concurs va fi până la *1 Septemvre 1905.*

N o t ă. — Manuscriptele lucrărilor puse la concursurile Premielor de sub N-rii VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX şi XX, se vor presenta anonime, purtând o devisă, care va fi reprodusă pe un plic sigilat, cuprindĕnd numele concurentului. Academia îşî reservă dreptul de a tipări în publicaţiunile sale lucrările ce se vor premia. Premiele se vor da autorilor numai după tipărirea lucrărilor premiate. Concurenţii sunt obligaţî a arăta totdéuna în scris pentru care anume premiu presintă lucrările la concurs.

Mulţămită publică,

Rodbav, Mai 1895.

Intregind darea de sémă din Nr. 192 al „Gaz. Trans.“ din 1894, Comitetul parochial gr. or. din comuna Rodbav, protopresbiteratul Agnitei, vine a esprima prin acésta sinceră mulţămită următorilor domnî, carî au bine-voit a contribui pentru repararea bisericeî şi scólei din comuna nóstră.

Cu lista nr. 34 prin d-l *A. Cerchez*, inginer agronom în Bacău: Belloiu 2 fr., G. Iordanescu 1 fr., D. S. Stoian 1 fr., Dinşorean 2 fr., I. D. Şeitan 2 fr., R. S. Albuleţ 2 fr., Nistor I. C-scu 2 fr., N. I. Chivulescu 2 fr., D. C. Pauţu 2 fr., Gh. Caufmess 2 fr., R. Dimitrescu 2 fr., Criste (Ribus) 2 fr., Grigore Kessiru 2 fr., N. Pişotă 1 fr., Loct. M. Drăghiciu 1 fr., A. Cerchez 4 fr. Suma 30 francî.

Cu lista nr. 35 prin d-l *N. Stinghe*, comersant în Sinaia: N. Tunariu et Voina 10 l., G. Maicu 4 l., Hristache Stefanidi 4 l., G. Mateescu 4 l., G. G. Nicolau 4 l,, Al. Dimitrescu 2 l., I. Kosztolánezky 2 l., Lazar Albu 2 l., I. N. Enescu 2 l., Al. I. Stoicescu 2 l., Vasilie Neguţiu 5 l., G. Ionescu 4 l., I. Bodean 2 l., N. Stinghe 3 l. Suma 50 lei.

Du lista nr. 13 prin d-l *Ioan G. Ciocoiu* funcţ. comercial în Bucurescî: I. N. Dobrescu 2 l., I. Loy 2 l., I. I. Bobancu 1 l., A. M. 1 l., I. G. Ciocoiu 5 l., I. D. Ilie 5 l., G. Simionescu 5 l., I. N. P. 1 l., I. Eremia 2 l., G. Z. 2 l., I. C. Pascu 2 l., D. G. Ciocoiu 2 l., Ir. Bărbat 2 l., C. Stefanescu 50 b., D. D. Ciocoiu 3 l., G. I. Petcu 1 l., Al. Stănicel 2 l., I. Badea 1 l., V. Cornean 5 l., N. Ionescu 1 l., T. Chiriac 1 l., M. Dragomirescu 2 l., N. Niculescu 3 l., G. G. Orghidan 2 l., N. N. 1 l., I. G. Stinghe 2 l., N. Dădârlat 3 l., P. Oncea 1 l., C. Ionescu 1 l., V. Dumitrescu 2 l., Il. Iliescu 1 l., T. Morărescu 5 l., P. Mihalop 50 b., G. Constantinescu 1 l., G. Gologan 1 l., G. N. Bidu 2 l., N. Mihailescu 1 l., Eft. I. Popescu 1 l., G. P. Peteu 5 l., I. Ch. 5 l. Suma 87 lei. Colecta totală *167 lei.*

Comitetul parochial gr. or. din Rodbav.

DIVERSE.

Averea bisericei rom. catolice în Austria. Averea totală a bisericei rom. cat. în Austria conform celor mai nouĕ date statistice este următórea: preţul posesiunei în pămênt 122,117.395 fl.; obligaţiunî publice 132.958.522 fl.; capitale la privaţî 30.446.980 fl.; alte averî 9.900.873 fl.: la olaltă suma de 295.513.770 fl. Venitele anuale se urcă la 18.985.428 fl. In întréga Austriă sunt 10.834 de biserici şi capele, dintre carî cad pe Boemia 3726, Tirol 1507, şi pe Austria de jos 1134.

Literatură.

A apărut Nr. 17 şi 18 din al II-lea an al interesantei Reviste **„Amicul Progresului Român“**, avênd un sumar fórte variat, conţinênd diferite articole referitóre la: Industriele Petrolifere, Petroleul în România; Agricultură; Industria Morilor; Comerciu; Finance; Industria Tăbăcăriei; Agricultură; Medicină populară; Higiena animalelor domestice; Literatură; Economia casnică; Industriele naţionale; Diverse; Bibliografiă etc. După cum vedem, *„Amicul progresului Român“* este o publicaţiune generală, avênd de scop de a instrui, luminând orisontul sciinţelor şi literaturei. Articolele sale formézà o sorginte intelectuală, ce intereséză pe toţî ce locuesc la ţéră séu in oraşe. Numere de probă gratis. Biroul Revistei: în Bucurescî, Strada Ţĕranilor nr. 140.

*

Din *„Biblioteca de popularisare“* (Ralian şi Ignaţ Samitca Craiova) primim Nr. 4: *„Schiţe şi tablourî“*, de marele scriitor bohemian Jan *Neruda.* Preţul 30 banî. Acest volum este de un interes deosebit prin faptul, că literatura bohemiană, astăḍî una dintre cele mai bogate şi interesante, este fórte puţin cunoscută la noi, ér autorul, ales de d-l traducĕtor *Hussar*, redactorul „Bibl. de Popul.“, este recunoscut prin caracterul sănĕtos şi cu vlagă al scrierilor sale. In acest volum sunt descrise cu măestriă micî schiţe din viéţa poporului, tablourî, carî îţî dau farmecul realităţii, precum şi o schiţă din România, scrisă cu ocasia trecerii autorului prin Bucurescî, întitulată „S i l u e t a“. Recomandăm în atenţiunea publicului cetitor acest volum, care pre lângă calităţile-i particulare, póte sĕ dea cetitorului şi o ideă generală despre frumuseţa literaturei boeme. Operele literare“, ce vor apăré ,în numerile următóre ale publicaţiunii „Biblioteca de Popularisare sunt: Nr. 5 Şése Novele de I. P. Iacobsen (scriitor danes); Nr. 6 Din viéţa Poporului, de Alex. Iwientochowsky (Polon); Nr. 7 Nuvele de H. de Balzac (Frances).

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Mai 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.30
Renta de corone ung. 4% . . .	99.10
Impr. căil. fer. ung. in aur 4½% .	126.50
Impr. căil. fer. ung. in argint 4½%	103.40
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	125.—
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	98.30
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	98.75
Imprum. ung. cu premii	159.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	149.50
Renta de hârtie austr.	101 35
Renta de argint austr.	101 40
Renta de aur austr.	123.35
Losurĭ din 1860	157.50
Acții de ale Băncei austro ungară.	1076.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	462.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	397.75
Napoleondorĭ.	9.67½
Mărcĭ imperiale germane . . .	59.62½
London vista	122.05
Paris vista	48.40
Rente de corone austr. 4%. . .	101.50
Note italiene.	46.20

Cursul pieței Brașov.

Din 22 Mai 1895.

Bancnote rom.	Cump. 9.64	Vênd.	9.68
Argint român.	Cump. 9.58	Vênd.	9.63
Napoleon-d'orĭ	Cump. 9.64	Vênd.	9.67
Galbenĭ	Cump. 5.75	Vênd.	5.80
Mărcĭ germane	Cump. 59.10	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump. 130.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump. 10.90	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.25	Vênd.	101.25

Avis!

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face și reînoi orĭ și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei lunĭ.

Domnii abonațĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit și sĕ arate și posta ultimă.

Administrat. „Gaz. Trans.“

Tipografia A. Mureșianu, Brașovŭ.